

(بازی برای دوربین)

مهدی ارجمند

انتشارات سورمه مهر (وابسته به حوزه هنری)

درس های بازیگری (آموزشی برای دوربین)

به کوشش مهدی ارجمند

طراح جلد: مجید رازج

چاپ، معنایی و لیتوگرافی: خانه فرهنگ و هنر سابق
چاپ اول: ۱۳۹۱
شماره کتاب: ۱۳۹۱/۹۱
قیمت کتاب: ۱۷۵۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۷۵-۱۴۸-۶

سرشناسه: ارجمند، مهدی
عنوان و نام پدیدآور: درس های بازیگری: ماری برای
دوربین / مهدی ارجمند
مشخصات نشر: تهران: شرکت انتشارات سورمه مهر، ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری: ۱۹۲ ص. مصور، عکس
فروست: (مدرسه عالی بازیگری ۲)
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۷۵-۱۴۸-۶
وضعیت فهرست نویسی: قیفا
پادداشت: ص. ع. به انگلیسی: Mehdi, Arjomand. Les
sons for acting: playing for camera
عنوان دیگر: بازی برای دوربین
موضوع: بازیگری سینما
موضوع: بازیگری سینما -- فن
شناسه افزوده: انتشارات سورمه مهر
رده بندی کنگره: ۴ الف ب ۱۹۹۵/۹۱ PN
رده بندی دیویی: ۷۹۱/۴۲-۲۸
شماره کتابشناسی ملی: ۱۷۸۲۷-۷۹ م

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشت، پلاک ۲۳
صندوق پستی: ۱۱۴۴ ۱۵۸۱۵ تلفن: ۶۶۴۶۵۸۴۸
تلفن مرکز پخش: (پنج خط) ۶۶۴۶۰۹۹۳ فکس: ۶۶۴۶۹۹۵۱
www.iricap.com

فهرست

- ۰۰۷ دیباچه
- ۰۰۹ مقدمه
- ۰۱۳ فصل اول: الفبای بازی در فیلم (تأثیر از هنرهای پیشین)
- ۰۱۵ الف) نقاشی (بازیگر - مُدل)
- ۰۲۴ ب) عکاسی (بازیگر - موضوع)
- ۰۲۹ ج) تئاتر
- ۰۲۹ بازیگر - خطیب
- ۰۳۵ بازیگر - رقصنده
- ۰۴۱ فصل دوم: ارتباط قاب و بازی
- ۰۴۳ الف) اندازه قاب
- ۰۴۷ نمای کامل (دینامیک بدن)
- ۰۵۸ نمای متوسط (دینامیک دست و صورت)
- ۰۶۸ نمای نزدیک (دینامیک چشم)
- ۰۷۷ ب) زاویه دید
- ۰۷۷ پایین (تأکید بر اندام‌های تحتانی قاب)
- ۰۸۳ بالا (تأکید بر وجوه فوقانی قاب)

۸۷	ج) میز انسن
۰۸۷	سطوح میز انسنیک (لایه بندی قاب)
۰۹۴	بازیگر و شیء (چرخش انرژی)
۱۰۵	د) عدسی
۱۰۶	زاویه باز (بازی در عرض قاب)
۱۱۵	زاویه بسته (بازی در عمق نما)
۱۲۹	فصل سوم: حضور دوربین
۱۳۱	الف) دوربین، ناظر بازی
۱۳۱	دیوار چهارم
۱۴۲	خط فرضی
۱۵۱	ب) دوربین، طرف بازی
۱۵۱	نگاه به عدسی
۱۵۹	حرکت دوربین
۱۷۰	ج) چشم سوم
۱۷۱	برون فکنی
۱۷۸	آزمون و خطا
۱۸۷	پایانه: اصطلاحات

دیباچه

هنر بازیگری، پُرطرف‌دارترین هنر روزگار ماست. یکی از دلایل روی آوردن جوانان به این هنر، سهل و ممتنع بودن آن است. جذابیت‌های بازیگری برای جوانان بسیار فریبنده و اغواکننده است؛ و چون ابزارهای تحقیقی این هنر، ابزاری خارج از وجود آدمی نیست و همگان به این ابزار آراسته‌اند، کاری سهل و بی‌نیاز از تحصیل و تجربه به نظر می‌رسد. در برخوردهایی که با جوانان علاقه‌مند و عاشق به هنر بازیگری داشته‌ام و دارم، بیشترشان و شاید تقریباً همگی مدعی بوده‌اند که این کار را بلدند و تنها به یک رابط، پارتی، آشنا یا خویشاوند نیازمندند تا هنر خود را به نمایش بگذارند و خود را نشان بدهند. هرگز در فکر و ذهن آنان این باور به بار ننشسته است که بازیگری، هنری پرمشقت و نیازمند فراگیری و تجربه و زمان است. بی‌در و پیکر شدن و ورود به این عرصه از یک سو، ارزان خریدن این هنر از سوی دیگر، باعث حضور بازیگران یک بار مصرف برای به ثمر رسیدن کارهای نازل سینمایی، تلویزیونی و تئاتری شده است. رابطه نیز در نازل شدن سطح بازیگری در ایران سهم عمده‌ای دارد. اعتقاد به شانس و اقبال هم از موارد علم‌گریزی در این رشته هنری است. چهره زیبا داشتن و یا شباهت به بازیگران پنگه‌دنیا و فراموش‌شدگان برای بهره‌وری مادی و عوام‌فریبی نیز در واپس‌گرایی و تحجر این هنر سهمی بسزا دارد. مدرسه عالی بازیگری، اعتقاد به آموزش و تجربه داشته و نگاهی کاملاً علمی برای تربیت بازیگر دارد. و به همین دلیل از استاد گرامی جناب آقای مهدی ارجمند،

کارشناس بازیگری و پژوهشگر آثار هنری درخواست شد تا به نیاز جوانان پاسخ گفته و در کلاس مهارت بازیگری «بازی مقابل دوربین» را به هنرجویان سال آخر مدرسه تدریس کند. حاصل کوشش یک ساله آقای ارجمند کتاب درس‌های بازیگری، بازی مقابل دوربین است که پیش روی شماست و این دومین کتابی است که مدرسه موفق به انتشار آن می‌شود و در آینده نیز کتاب‌های دیگری در زمینه نمایش و بازیگری را تقدیم دانشجویان، هنرجویان و علاقه‌مندان خواهد کرد. از استاد گرانقدر، آقای مهدی ارجمند مؤلف و محقق هنر بازیگری به خاطر کار ارزشمندشان صمیمانه سپاسگزارم.

کتاب‌های دیگری که مدرسه به چاپ آن همت خواهد کرد عبارت‌اند از:

۱. پانومیم، ترجمه و تألیف علیرضا خمسه
 ۲. تئاتر خیابانی، ترجمه و تألیف فریندخت زاهدی
 ۳. فلسفه بازیگری، تألیف دکتر محمدجواد عظیمی
 ۴. تئاتر و کرامت انسانی، تألیف دکتر محمدجواد عظیمی
 ۵. تئاتر به مثابه نظام نشانه‌ای، تألیف و ترجمه دکتر عطاءالله کویال
- از پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی حوزه هنری، سپاسگزارم و بیش از همه سیاست خود را به محضر ریاست حوزه هنری تقدیم می‌دارم که امکان تحقق این حرکت فرهنگی هنری را، که بسیار ریشه‌ای و مهم است فراهم آوردند.

مدیر مدرسه عالی بازیگری
داریوش ارجمند

مقدمه

کتابی که پیش رویتان است؛ ثمره تدریس در ترم پایانی «مدرسه عالی بازیگری» حوزه هنری است. وقتی دوست هنرمندم داریوش ارجمند (مدیریت مدرسه) از من خواست مسئولیت کلاس «بازی برای دوربین» را به عهده بگیرم، با طیب خاطر قبول کردم. آن زمان در فکر تألیف کتابی تحت عنوان بازیگر و دوربین بودم که اثری نظریه پردازانه بود، ولی آشنایی با هنرجویان با استعداد این مدرسه و چالش عملی با مقوله باعث شد تا نتیجه نهایی، توأمان شکلی کاربردی - تحقیقی پیدا کند. شیوه نگارش در اینجا به روش بحث و گفت‌وگو بین استاد و هنرجوست. تمرین‌های عملی هنرجویان، تحلیل فیلم‌های مورد بحث و بررسی موردی کار بازیگران در حد امکان با عکس‌هایی از صحنه‌های مزبور همراه شده است، زیرا بدون این تصاویر، خواننده نمی‌تواند آن چنان که باید درکی تخصصی و دقیق از مقوله بازیگری برای دوربین کسب کند. در پایان، شایسته است از زحمات آقای حسن خلیلی‌فر، مربی و برنامه‌ریز آموزشی مدرسه، که امکان فیلم‌برداری از کلاس و تمرینات هنرجویان را مهیا کردند، تشکر کنم؛ و نیز سپاسی دوباره از داریوش ارجمند که بدون پشتیبانی او این طرح به انجام نمی‌رسید.